

3. Киришин В.А., Бударков В.А. Ветеринарная противорадиационная защита. — М.: ВО „Агропромиздат“, 1990.
4. Стеблюк М.І. Цивільна оборона. — К.: Знання, 2006.

УТРИМАННЯ ШИНШИЛ

Чаленко А.Б.

Полтавський державний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Як відомо, в природних умовах шиншили мешкають на гірських схилах Південної Америки. Завдяки своєму гарному хутру ці тваринки давно вважались цінним здобутком.

У 1960-му році до міста Москви із Денвера (США) прибув літак із партією дивних, але гарненьких звірятко, що зовнішнім виглядом дуже нагадували карликових кроликів. Сто пар цих звірятко — шиншил, закуплених Центросоюзом СРСР у фірми „Ейтгон“, проробили далекий шлях, щоб дати початок новому направленню хутряного тваринництва в Росії [3].

Захоплення як російських, так і українських любителів цих тварин прийшло з великим запізненням і поки що освоєно недостатньо. В закордонних країнах розмноженню шиншил приділяється значно більше уваги вже давно. Наприклад, в Угорщині, де розмножують породистих племінних тварин і продають їх в Німеччину та інші країни, ще у 1983-му році щорічний збут шиншилового хутра сягав значної суми — 2,2 мільйонів доларів [4].

В наші часи шиншилу утримують на спеціальних фермах в США, Канаді, Австрії, Південній Америці, Німеччині. Значний успіх вона має як декоративна тварина [1].

На сьогодні в Україні все більше любителів тварин цікавляться цим невибагливим, довірливим і мирним звірятком. Доступність кормів, легкість утримання і чистоплотність шиншил відіграють немаловажливую роль у їх утриманні. Ці звірята швидко пристосовуються до нових умов проживання, добре розмножуються, довго живуть і навіть з роками лишаються такими ж гарними із легким як пух густим хутром. Найчастіше для розведення шиншил беруть один із самих відомих видів — це шиншила довгохвоста або як її ще називають шиншила звичайна із роду *Chinchilla* [1].

В залежності від системи утримання необхідно дотримуватись санітарно-гігієнічні умов. Підготуйте для шиншили приміщення, котре повинно бути сухим, теплим, світлим, мати добру вентиляцію, без протягів і захищати тваринку від атмосферних осадів. Правильне розміщення і утримання шиншил потребують інших необхідних умов: купівля або виготовлення клітки або вольєра, відповідаючи біологічним потребам тварин. Охайність у клітці особливо важко підтримувати, коли в ній утримується не одна, а кілька тварин. Якщо умови утримання виявляться неприродними для шиншил, то важко буде отримати від них нащадків і зберегти тварин у гарній формі. Щоб цього не сталось, господар повинен серйозно сприйняти своє захоплення, правильно вибирати шиншил при купівлі, побудувати гарну, простору клітку, поставити її в сприятливе місце в сухому приміщенні і забезпечити тварин кормами і доглядом, який дає їм добре, міцне здоров'я і довголіття [4].

Інфекційні захворювання викликаються хвороботворними мікробактеріями і вірусами. Захворювання тваринки може виникнути через інфікований корм, воду, брудну підстилку, укуси кровосисних комах і павукоподібних, при контакті із хворими тваринами. Інфекційні захворювання можуть бути виявленими лише після ретельного огляду хворої тваринки у ветеринара, під наглядом лікаря [4].

До паразитних захворювань відносяться ті, котрі виникають від багатоклітинних організмів, що проникають у внутрішні органи і шкіру тварини і паразитують там, наносячи велику шкоду. Вони виникають частіше, ніж інфекційні захворювання, так як від них дуже важко вберегти тваринку. Збудники паразитних захворювань проникають в середину організму з кормом або водою, закріплюються в якому-небудь органі і живляться його поживними речовинами. Хвора тваринка є небезпечною для здорових тварин і повинна бути відсадженою в іншу клітку. У тій клітці, де вона знаходилася, слід провести дезінфекцію. Із паразитарних захворювань шиншили можуть вражатися кокцидіозом, стригучим лишаєм і різноманітними гельмінтозами, причина котрих є глисти. Паразитичні захворювання наносять велику шкоду четвероногим улюбленицям, іноді призводять до вимирання всю сім'ю, і з ними важко боротися. Для вияснень причин захворювань потрібно віддати у ветеринарну лабораторію кал тваринки, тільки там виявлять збудника, ветеринар зробить заключення і призначить лікування [4].

При утриманні шиншил в домашніх умовах господар повинен забезпечити їм корма, котрі містили б у собі достатню кількість необхідних поживних речовин і були б привабливими для тваринок. В зоокуточку тварин утримують з декоративними цілями, тому господарі пригощають їх якимись особливими кормами. Треба лише слідкувати за якістю і корисністю. Для того потрібно всі харчі зберігати в недоступних для пацюків і мишей місцях, в закритому посуді, а ті що швидко псуються — у холодильнику. Пацюки і миші — розповсюджувачі різноманітних захворювань і кліщів, котрими можуть заразитися і ваші тварини. Крім цього треба перебрати корм, щоб ненароком вашому улюбленцю не потрапило згнившє зернятко, так як шиншили дуже вразливі до шлункових хвороб [2].

Шиншили належать до рослиноїдних тварин, котрі живляться різними частинами багатьох видів трав'янистих рослин, а також їхнім насінням і плодами. А взагалі ці тваринки їдять мало. Із трав'янистих рослин вони поїдають переважно злакові і бобові [3].

Майбутнім господарям, на мою думку, прийдеться зіткнутися лише із однією проблемою: шиншили — це нічні тварини у яких підвищення активності припадає вже під вечір, і далеко не кожен зможе витримати цілу ніч гаміру, і хоча тваринку поступово можна перевести на денний режим, та не кожен цей період може витримати.

Література

1. Кирис И.Д. Шиншилла. / Тр. ВНИИ животного сырья и пушнины. Вып. XIX. — М., 1962. — С. 259–298.
2. Крис И.Б. Биология длиннохвостой шиншиллы — *Chinchilla lanigera* Molina. Автореферат диссертации. — 1973.
3. Рахманов А.И. Шиншилла. — М.: Аквариум-Принт, 2006. — 128 с.
4. Рахманов А.И. Шиншилла. — М.: Аквариум, 2005. — 64 с.